

Saksnr.: 2017/5012
Løpenr.: 158607/2017
Klassering: F03
Saksbehandler: Ylva Karine Lohne

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Styret i Østfoldhelse	09.10.2017	
Styret for Ungdommens Fylkesråd	10.10.2017	
Flerkulturelt råd	11.10.2017	
Fylkesrådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne	12.10.2017	
Opplæringskomiteen	17.10.2017	

Tildeling av midler i folkehelseprogrammet med fokus på psykisk helse og forebygging av rus blant barn og unge i Østfold

Vedlegg

Ingen.

Bakgrunn for saken

Østfold er med som ett av fem fylker i prosjektet «Program for folkehelsearbeid i kommunene». Det overordnede målet med folkehelseprogrammet er bedre psykisk helse og livskvalitet i befolkningen. Dette inkluderer også lokalt rusforebyggende arbeid. Tiltakene skal foregå i kommunene, og barn og unge opp til 24 år er en prioritert målgruppe. HelseDirektoratet har i denne satsingen vektlagt utvikling av nye tiltak rettet mot alle, fremfor at fokuset skal handle om risikogrupper.

Østfold fylkeskommune har fått tilsagn om 35 millioner kroner over 5 år. Prosjektmidlene tildeles med forbehold om Stortingets årlige bevilgninger fra 2018 til 2021.

Det utgjør 7 millioner årlig med mulighet for overføring. I tillegg kommer fylkeskommunens egenandeler. Pengene skal gå til tiltaksutvikling og prosjekter i kommunene. HelseDirektoratet har gitt klarsignal til å bruke noe av pengene på kompetanseoppbygging og evaluering.

Det er opprettet et samarbeidsorgan som skal være rådgivende for fylkeskommunen. Alle kommunene i Østfold ble invitert til å delta i organet og består av: Fylkesmannen i Østfold; Kirkens Bymisjon; frivillighetsentralene i Østfold; Regionsenter for barn og unges psykiske helse (R.BUP); Kompetansesenter rus – region øst (KoRus); politiker i ØFK, leder for styret i Østfoldhelse og nestleder i Opplæringskomiteen; to forskere fra Høgskolen i Østfold; en professor fra NMBU og HiØ; samfunnsplanlegger fra Sarpsborg kommune, folkehelsekoordinatorer fra Fredrikstad og Aremark; kommuneoverlege fra Råde, Askim og Hvaler; politiker fra Hvaler og seksjonsleder for Familiesenteret og leder for Rus- og psykiatritjenesten, Rakkestad. I tillegg er det representant fra Ungdommens fylkesråd og representanter fra folkehelseseksjonen og opplæringsavdelingen i Østfold fylkeskommune.

Opplæringskomitéen ga i møtet 6. juni 2017 tre politikere fullmakt til å beslutte hvilke aktører som fikk delta i programmet. På bakgrunn av prosjektskissene underskrev Østfold fylkeskommune samarbeidsavtaler med utvalgte kommuner og andre aktører. Etter samtaler med fylkeskommunen leverte samarbeidsaktørene reviderte prosjektbeskrivelser med frist 8. september. De reviderte prosjektsøknadene legges nå frem for politisk behandling som utgangspunkt for endelig tildeling.

Fakta

Fylkeskommunen har inngått samarbeidsavtaler med følgende kommuner:

1. Trøgstad kommune
2. Hvaler kommune
3. Fredrikstad kommune (tre ulike prosjekter)
4. Eidsberg kommune
5. Rakkestad kommune
6. Askim kommune
7. Hobøl kommune

I tillegg har Østfold fylkeskommune inngått samarbeidsavtale med:

8. Høgskolen i Østfold til et prosjekt ved Fredrik II VGS
9. Opplæringsavdelingen, Østfold fylkeskommune

Den samlede søknadssummen for de utvalgte prosjektene er 26 960 460 kroner for hele prosjektperioden (2017-2021). For 2017 er det til sammen søkt om kun 1 298 000 kroner.

Prosjektet og tiltakene skal evalueres og forskes på. I møtene i samarbeidsorganet ble det foreslått å holde av 500 000 kroner per år til felles kompetansebygging, informasjonsarbeid, forskning og evaluering for kommunene. Det er derfor satt av 2,5 millioner av den totale summen til dette formålet.

Fylkesrådmannens vurdering

Kommunene og andre aktører som er foreslått som deltagere i programmet er basert på at tiltakene oppfyller målsettinger og kriteriene som er fastsatt i programmet – og som det regionale samarbeidsorganet har vært med på å utforme. Fylkeskommunen har vært i dialog med alle de involverte søkerne i prosessen med å revidere og videreutvikle prosjektbeskrivelsene.

Årsaken til at det deles ut lite midler i 2017 er at programmet ble forsinket fra Helsedirektoratet. Det er få av prosjektene som kommer i gang med arbeidet i 2017. På grunn av forsinkelsen har Helsedirektoratet gitt klarsignal til at midler kan overføres til 2018.

Fylkeskommunen har fått tilbakemelding fra kommunene om at tidsrammen for søknadsprosessen var kort, noe som gjorde det vanskelig å utarbeide gode og politisk

forankrede prosjektsøknader. For å gi flere mulighet til å delta i programmet kan det være hensiktsmessig å lyse ut midler i en omgang til. Det vil derfor være ønskelig å redusere noen av søknadssummene. Dette ble også diskutert i samarbeidsorganet.

Fylkesrådmannen vil tilstrebe at kompetanseoppbygging i prosjektet skal åpnes opp for flere aktuelle målgrupper enn bare de kommunene som involveres i programmet.

Fylkesrådmannen vil at det skal legges til rette for at prosjektene i programmet er variert både med tanke på aldersgrupper og tematikk. Det er for eksempel få prosjekter som omhandler rusforebyggende tiltak. Det er heller ikke mange prosjekter som har koblinger til viktige helsefremmende områder som kultur og frivillighet.

Neste utlysning vil være våren 2018 og vil være åpen for alle kommunene i Østfold, også de som allerede deltar i programmet, samt andre aktører som for eksempel frivillig sektor. Totalt foreslås det gis tilsagn om støtte på til sammen 24 234 000 kroner. Tildelingene gjøres med forbehold om kommende statsbudsjetter. Fylkesrådmannen tror det kan komme enda bedre søknader når kommunene får lengre tid på å planlegge. Det er en av grunnene til at ikke alle søkere har fått innvilget sine søknader fullt ut, men det er også lagt vekt på om hvorvidt budsjettene er realistiske og om de kriteriene som det regionale samarbeidsorganet har stilt seg bak er imøtekommet på en god nok måte.

Prosjektoversikt med søknadssum og fylkesrådmannens forslag til innstilling:

Søker	Prosjektbeskrivelse	Vurdering	Innstilling	
Prosjektnavn Varighet Søknadssum for 2017 Total søknadssum Egenandel				
1	Trøgstad kommune Trygt nærmiljø, trygg ungdom Varighet: 3,5 år Oppstart: 2017 Søknadssum: 2 500 000 Egenandel: 280 000,-	Biblioteket er tenkt å bli en ny møteplass for barn og unge i bygda. Fagpersonen skal hente inn kunnskap og skape godt miljø.	Budsjettet anses som realistisk. Litt liten egenandel (drøyt 10 prosent). Prosjektet anses som gjennomførbart. Foreslår ingen endring.	Uendret: 2 500 000
2	Hobøl kommune Kjennskap Varighet: Oppstart: 2017 Søknadssum: 947 000 Egenandel: 237 000,-	Temadager og aktiviteter blant elever på 8. trinn, utenfor skoletiden, om livsmestringstematikk.	Budsjettet anses som realistisk. Prosjektet anses som gjennomførbart. Foreslår ingen endring.	Uendret: 947 000

3	Askim kommune Robust ungdom i Askim Varighet: 2,5 år Oppstart: 2017 Søknadssum: 3 470 000 Egenandel: 2 600 000,-	Undervisning i psykisk helse. Dvs. en videreføring av «Robust ungdom» men for 9 klassene. Ledes av en psykolog. Gode erfaringer fra før med «Robust ungdom».	Budsjettet anses som realistisk. Prosjektet anses som gjennomførbart. Foreslår ingen endring.	Uendret: 3 470 000
4	Rakkestad kommune Livsmestring i skolen – en arena for store utfordringer og gode løsninger Varighet: 5 år Oppstart: 2018 Søknadssum: 2 600 000 Egenandel: 1 125 000	Livsmestring som fag i 7. og 8. klasse i Rakkestad. Lærerne må få kompetanse til å undervise. En prosjektstilling skal koordinere innsatsen.	Budsjettet anses som realistisk. Prosjektet anses som gjennomførbart. Foreslår ingen endring.	Uendret: 2 600 000
5	Fredrikstad kommune ABCD for barn og ungdom Varighet: 3,5 Oppstart: 2018 Søknadssum: 2 610 000 Egenandel: 1 640 000	Utvikle ABCD (Asset based community development – medvirkningsprosesser med utgangspunkt i lokalsamfunnets ressurser) for og med barn og unge, knyttet til eksisterende helsefremmende lokalsamfunnsprosjekt på Lisleby.	Sett ift. totale rammen på midler foreslår vi kutt på 500 000,-	Endres til: 2 110 000
6	Fredrikstad kommune Fritidsprosjekt Varighet: 3,5 år Oppstart: 2018 Søknadssum: 1 300 000,- Egenandel: 1 445 000	Forprosjekt som skal legge opp til implementering. Etablering av samarbeid på tvers av virksomheter og fagpersoner	Budsjettet anses som realistisk. Prosjektet anses som gjennomførbart. Foreslår ingen endring.	Uendret: 1 300 000
7	Fredrikstad kommune Trygge, tydelige, mestrende foreldre	Tilbud om universelt foreldrestøttende tiltak gjennom hele foreldreskapet fra 9	Sett ift. totale rammen på midler foreslår vi kutt på 500 000,-	Endres til: 4 325 000

	<p>Varighet: 4,5 år Oppstart: 2018 Søknadssum: 4 825 000 Egenandel: 1 010 000,-</p>	<p>mnd. til 24 år. Helsestasjon, barnehage, skole.</p>		
8	<p>Hvaler kommune Folkehelsesøster Varighet: 5 år Oppstart: 2018 Søknadssum: 3 226 460 Egenandel: 2 394 230</p>	<p>Ekstra innsats fra helsesøster som skal lette overganger mellom tjenester og institusjoner for små barn. f. eks ekstra hjemmebesøk.</p>	<p>Budsjettet har økt fra 900 000,- fra skissen til søknad, til over 3 mill. uten at det gjenspeiles i en tilsvarende økt prosjektaktivitet.</p>	<p>Endres til: 2 000 000</p>
9	<p>Eidsberg kommune Trygge voksne – robuste barn Varighet: 4 Oppstart: 2018 Søknadssum: 1 700 000 Egenandel: 1 300 000,-</p>	<p>Bedre sammenheng i tjenestetilbudet til små barn. Skal fange opp sårbare familier, gi veiledning. To-års konsultasjon i barnehager (som det er for 4 åringer).</p>	<p>Budsjettet anses som realistisk. Prosjektet anses som gjennomførbart. Foreslår ingen endring.</p>	<p>Uendret: 1 700 000</p>
10	<p>Høgskolen i Østfold/ Fredrik II VGS Mestring og mening på Fredrik II Varighet: 5 år Oppstart: 2017 Søknadssum: 2 282 000 Egenandel: 380 000,-</p>	<p>Aksjonsforsknings- prosjekt med mål om å styrke vgs som arena for universelle tiltak for å fremme unges psykiske helse.</p>	<p>Budsjettet anses som realistisk. Prosjektet anses som gjennomførbart.</p>	<p>Uendret: 2 282 000</p>
11	<p>Opplæringsavd, ØFK i samarbeid med FHI. Mestringskurs for ungdom Varighet: 1,5 år Oppstart: 2017 Søknadssum: 1 500 000 Egenandel: 650 000</p>	<p>Prosjektet søker om midler til kompetanseheving for kontaktlærere ved alle vgs i Østfold. Elevene skal få 10 dobbelttimer med undervisning i livsmestring.</p>	<p>Sett ift. totale rammen på midler foreslår vi kutt på 500 000,-.</p> <p>Prosjektet er også allerede støttet med 250.000 kroner fra Røre- prosjektet.</p>	<p>Endres til: 1 000 000</p>

Fylkesrådmannens anbefaling

1. Prosjektmidler for 2017 fordeles som følger:

Prosjekt:	Tildelingssum i kroner
Trøgstad kommune: Trygt nærmiljø, trygg ungdom	50 000
Fredrikstad kommune: Fritidsprosjekt	50 000
Askim kommune: Robust ungdom	510 000
Hobøl kommune: Kjennskap	69 000
HiØ/Fredrik II VGS: Mestring og mening på Fredrik II vgs	119 000
Opplæringsavdelingen, ØFK: Mestringskurs for ungdom	500 000
Til sammen for 2017:	1 298 000

2. Prosjektmidler tildeles som følger for resten av prosjektperioden, med forbehold om eventuelle endringer i statsbudsjettet:

Prosjekt:	Tildelingssum i kroner
Trøgstad kommune: Trygt nærmiljø, trygg ungdom	2 500 000
Hvaler kommune: Folkehelsesøster	2 000 000
Fredrikstad kommune: Fritidsprosjekt	1 300 000
Fredrikstad kommune: ABCD for barn og unge	2 110 000
Fredrikstad kommune: Trygge, tydelige og mestrende foreldre	4 325 000
Eidsberg kommune: Trygge voksne – robuste barn	1 700 000
Rakkestad kommune: Livsmestring i skolen	2 600 000

Askim kommune: Robust ungdom	3 470 000
Hobøl kommune: Kjennskap	947 000
HiØ/Fredrik II VGS: Mestring og mening på Fredrik II vgs	2 282 000
Opplæringsavdelingen, ØFK: Mestringskurs for ungdom	1 000 000
Til sammen:	24 234 000

3. Det settes av 2,5 millioner kroner til å dekke støttefunksjoner for alle kommunene som deltar, som for eksempel informasjonsarbeid/markedsføring, kompetanseheving og forskning/evaluering.

Sarpsborg, 19. september 2017

Anne Skau
fylkesrådmann

Hilde Brandsrud
fylkesdirektør

Komitélederens behandling

Ingen endring.

Komitélederens forslag til vedtak

1. Prosjektmidler for 2017 fordeles som følger:

Prosjekt:	Tildelingssum i kroner
Trøgstad kommune: Trygt nærmiljø, trygg ungdom	50 000
Fredrikstad kommune: Fritidsprosjekt	50 000
Askim kommune: Robust ungdom	510 000
Hobøl kommune: Kjennskap	69 000

HiØ/Fredrik II VGS: Mestring og mening på Fredrik II vgs	119 000
Opplæringsavdelingen, ØFK: Mestringskurs for ungdom	500 000
Til sammen for 2017:	1 298 000

2. Prosjektmidler tildeles som følger for resten av prosjektperioden, med forbehold om eventuelle endringer i statsbudsjettet:

Prosjekt:	Tildelingssum i kroner
Trøgstad kommune: Trygt nærmiljø, trygg ungdom	2 500 000
Hvaler kommune: Folkehelsesøster	2 000 000
Fredrikstad kommune: Fritidsprosjekt	1 300 000
Fredrikstad kommune: ABCD for barn og unge	2 110 000
Fredrikstad kommune: Trygge, tydelige og mestrende foreldre	4 325 000
Eidsberg kommune: Trygge voksne – robuste barn	1 700 000
Rakkestad kommune: Livsmestring i skolen	2 600 000
Askim kommune: Robust ungdom	3 470 000
Hobøl kommune: Kjennskap	947 000
HiØ/Fredrik II VGS: Mestring og mening på Fredrik II vgs	2 282 000
Opplæringsavdelingen, ØFK: Mestringskurs for ungdom	1 000 000
Til sammen:	24 234 000

3. Det settes av 2,5 millioner kroner til å dekke støttefunksjoner for alle kommunene som deltar, som for eksempel informasjonsarbeid/markedsføring, kompetanseheving og forskning/evaluering.

Sarpsborg, 28. september 2017

Elin Tvette
leder av opplæringskomiteen